

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto

LAUSUNTOPYYNTÖ KANSAL AISALOITEMENETTELYSTÄ 15.4.2011 OM 13/41/2010

Kansalaisten vaikuttamismahdollisuudet lisääntyvät merkittävästi, kun edustuksellisen järjestelmän rinnalle luodaan nykyistä suurempi mahdollisuus kansalaisvaikuttamiseen. Kansalaisaloitejärjestelmä edistää ja tukee kansalaistoimintaa ja vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa.

Järjestelmästä tulee luoda sellainen, että se suo mahdollisuuden kaikenikäisille kansalaisille osallistua tähän toimintaan. Sen pitää olla selkeä ja yksiselitteinen sekä sellainen, että se nähdään kaikkien kansalaisten mahdollisuutena vaikuttaa.

Vireillepano

Vireillepanossa on tärkeää, että lakiehdotuksen rinnalla on mahdollisuus tehdä ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä. Tämä laajentaa merkittävästi mahdollisuuksia osallistua toimintaan.

Kansalaisaloitteen allekirjoitukset

Erityisesti ikäihmisten kannalta on välttämätöntä, että kannatusilmoitukset voidaan sähköisen menettely lisäksi kerätä myös paperille, koska kaikilla ikääntyvillä ei ole mahdollisuuksia eikä riittävää taitoa sähköisen kannatusilmoituksen käyttämiseen.

Allekirjoitusten keräämisaika

50 000 allekirjoituksen keräämiseen on puoli vuotta liian lyhyt aika. Aikaa tulee pidentää yhteen (1) vuoteen.

Henkilötietojen tunnistus sähköisessä menettelyssä

Vahvan sähköisen tunnistamisen vaatimus saattaa rajoittaa kansalaisten mahdollisuuksia ja halua aloitteen kannattamiselle. Kynnys tulisi pitää mahdollisimman matalana. Voitaisiin hyväksyä jokin muu järjestelmä kuten esimerkiksi Väestörekisterikeskuksen tarjoama sähköinen henkilökortti. Mahdolliset väärinkäytökset voidaan eliminoida Väestörekisterikeskuksen tarkastuksessa.

Oikeusministeriön verkkopalvelu

Ministeriön tarjoama verkkopalvelu sähköiseen nimien keräämiseen on ensiarvoisen tärkeä ja välttämätön, jos halutaan varmistaa vireillepano laajoissa kansalaispiireissä.

Eduskunnan käsittelyn määräaika

Esityksessä ei aseteta eduskunnan käsittelylle määräaikaa. Esitys, jota ei ehditä käsitellä vaalikauden aikana, raukeaa. Aloitteen vireillepano ja 50 000 nimen kerääminen on erittäin suuri työ tavallisille kansalaisille. Kansalaisten tulee olla varmoja siitä, että aloite käsitellään

eduskunnassa ja ettei se eduskunnan työjärjestyksen vuoksi raukea. Vain tässä tapauksessa kansalaisaloiteoikeudella on merkitystä. Tämän vuoksi eduskunnan käsittelylle tulisi harkita määräaika.

Opastus ja tiedottaminen

Järjestelmän toteutumisen kannalta kattava tiedotus ja opastus ovat välttämättömiä. Kirjallisen ja sähköisen tiedottamisen ohella pitää eri puolella Suomea olevien valtion virastojen antaa informaatiota ja opastusta. Informaatiotilaisuuksien järjestäminen lain voimaantulon jälkeen on tarpeellista. Lisäksi tulee olla saatavilla ohjeistusta ja apua aloitteen tekovaiheessa.

Helsingissä 5.5.2011

Valtakunnalliset eläkeläisjärjestöt VENK ry

Sirkka-Liisa Tarjamo
puheenjohtaja

Maija-Liisa Thuneberg
sihteeri